

Pošta - cena u gotovom

T. Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Sürögöncim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. ÁPRILIS 22.

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, tevére 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Kisebbségek együttműködése

A kisebbségi életnek európaszerte kétség-telenül megállapítható öröndetes jelensége a kisebbségi öntudatnak erőteljes életrekelése. Epen az a körülmény, hogy a Nemzetek Szövetsége eddigelé vajmi kevésbé mutatkozott képesnek arra, hogy az illető államokat a kisebbségi jogok lojális respektálására szorítsa, adott hatalmas impulzust a kisebbségeknek nemzeti öntudatuk feltámadására s annak imponáló hangon követelésére, hogy biztosított jogaik ne csak papíron maradjanak, hanem át legyenek víve az élet valóságába.

Ha a történeti tapasztalatok nem mutatnák eléggé, a kisebbségi életnek újabb megnyilvánulásai letagadhatatlan bizonyossággá teszik, hogy az egyszer feltámadt nemzeti öntudatokat elaltatni többé nem lehet. Tehát minden beolvasztási szándék hiábavaló kísérlet és meddő vállalkozás. Epen ezért a kisebbségi szerződések céljának Mello Francofféle magyarázata, amely épen a beolvasztási proceszusnak egy kézbeeső fázisaképen fogja fel a párisi külön egyezményeket, csak olyan naiv experimentum, amit a kisebbségek, erőteljes nemzeti öntudatuk birtokában, a nyelvükhöz és kulturájukhoz való tántoríthatatlan ragaszkodás legszilárdabb ragaszkodás előkélése mellett, csak mosollyal fogadhatnak.

Imponáló bizonyágtétele volt a kisebbségi öntudatok hatalmas életrekelésének az európai nemzeti kisebbségeknek a mult évben Genfben megtartott első nemzetközi kongresszusa. Megmutatta ez azt is, hogy az egyes nemzeti kisebbségi öntudatok mellett van egy kollektív kisebbségi lélek és öntudat, amelynek a közös életérdekek tudata s a kisebbségi élet-szabadság általános megvonása által bennük kiváltott közös ellenérzés a forrásai. Kétség-telen, hogy a kisebbségek e nemzetközi szolidaritása az egyes nemzeti kisebbségek kedvezőbb létsorsa kialakulása szempontjából is roppant fontosságu a nemzeti öntudatok és a közdelem erejének emelésére gyakorolt hatásánál fogva. De ép oly bizonyos, hogy az egyes államokbeli nemzeti kisebbségek közös érdekeinek felismerése és ebből folyó szolidaritásuk, együttműködésük a jogaikért való küzdelemben lehet csak a gyakorlatilag legalkalmasabb, sőt az adott helyzethez képest esetleg egyedül célra vezető eszköz arra, hogy léte-sorsukon javítsanak.

Az SHS. királyságban élő nemzeti kisebbségek, elsősorban azonban a magyarok és németek még nem jutottak el odáig, hogy együttesen küzdjenek közös jogaikért. Nem akarjuk most annak okait kutatni, mert ezzel nem tenénk szolgálatot ennek a nagy ügynek, hanem csak arra akarunk rámutatni, hogy Csehszlovákiában és románában megtalálták az együttműködés útját. Szlovenszókban a választásokon együtt mentek magyarok és németek, aminek meg is volt az eredménye. A romániai kisebbségek vezetői között most tárgyalások indultak meg az együttműködésre vonatkozólag, ami ha sikeresen befejeződik, nagy és eredményes befolyással lesz a parlamenti választásokra. A kisebbségeknek mindenhol egymásra kell találniok, mert csak így fognak eredményt elérni.

Ma határoz Rádics pártja

A radikális párt főbizottsága vasárnap tart ülést

Beogradból jelentik: A tegnapi nap sem hozott jelentősebb eseményt a politikai életben, mindössze találgatták, hogy mi fog történni ma. A mai napon tartja ugyanis meg a horvát parasztpárt értekezletét Zagrebban és itt fog eldölni, hogy hány képviselő marad hű Rádics-hoz és hány csatlakozik Nikicshez. Ezzel után eldöl a kormány sorsa is.

Tegnap este olyan hír terjedt el Beogradban, hogy a horvát parasztpártban békítési kísérlet történik olyan irányban, hogy Rádics és a volt miniszterek helyét a párt más tagjai foglalják el a kormányban, a párt így megőrizhetné egységét és a koalíció sem bomolna fel. Ez a terv különösen a Nikicshez csatlakozott horvát képviselőknek tetszik, mert még mindig tartanak Rádics nagy tekintélyétől és befolyásától, amellyel a horvát nép körében rendelkezik.

Ép olyan fontos, mint a mai nap, lesz az

április 25-i is, amikor a radikális párt főbizottsága tart ülést. Itt kell eldölni a Pasic—Jovanovics Lyuba harcnak is. A radikálisok azt hiszik, hogy sikerül majd a két ellenfelet kibékíteni, de ha ezt nem, akkor legalább a leszámolást elhalasztani.

Tegnap egyébként Jovanovics Lyuba lakásán megbeszélés volt, amelyen a házigazdán kívül Vuicsics Milorad építészeti miniszter, Vuicsics Velja és néhány radikális képviselő is részt vett. A megbeszélésről egyik résztvevő sem volt hajlandó nyilatkozni Jovanovics Lyuba felfogását híven tükrözi vissza lapja, a Narodni Glasz, amely kiméretlenül folytatja támadásait Pasic ellen.

Tegnap délután minisztertanács is volt, amelyen Uzunovics feltűnő sokat tárgyalt Nikicsel és Superinával, a Rádics párt mai gyűlésével kapcsolatosan.

A Magyar ucca kikövezése és a porfogyasztási adó leszállítása a noviszadi városi közgyűlés előtt

Noviszád város kibővített tanácsa tegnap délután közgyűlést tartott, amelyen több fontos ügy került tárgyalás alá. Milovanovics Milán polgármester d. u. fél 5 órakor nyitotta meg az ülést, majd Boksán Radivoj tanácsnok referált a vágóhídi díjakról szóló szabály rendelet megváltoztatásáról. A Magyar ucca kikövezése ügyében Plavics Nikola műszaki tanácsos hosszabb beszédben okolta meg az árlejtés megsemmisítését egyben kijelentette, hogy az új árlejtést május 5-iki terminussal írták ki. Bajics Luka nem helyesli a városi tanács javaslatát és határozottan a keramit mellett foglal állást. A keramit tartósabb és gazdaságosabb, a Magyar ucca teherforgalma szempontjából nélkülözhetetlen.

Popovics Jęta dr. a bazalt kockát tartja alkalmasabbnak, mert egyrészt olcsóbb, másrészt jobb s nem fejleszt port, mint a keramit, amely egészségügyi szempontból is ártalmas.

Vujosevics Radován elienzi a tanács javaslatát és a keramitot tartja a legalkalmasabbnak a Magyar ucca kikövezésére. Bejelenti hogy a legélesebb harcot fogja folytatni a bazalt ellen. Klicin Mita a tanács javaslatát fogadja el, mert a keramit nagy terheket hárítana a városra, az árlejtési feltételek ezek szerint a legalkalmasabbak. A közgyűlés szótöbbséggel a tanács javaslata mellett dönt.

gel a tanács javaslata mellett dönt.

Plavics Nikola műszaki tanácsos a vámhivatal építkezési terveiről tesz jelentést, valamint azokról a tárgyalásokról, amelyek az új vámház és a vámraktárak építése tárgyában megindultak a pénzügyminiszteriummal. A közgyűlés tudomásul veszi a jelentést.

Boksán Radivoj az Iparosszövetség felterjesztését ismerteti, amely a molnárok részére a kövezetvám leszállítását kérelmezi. A tanács nem járul hozzá a kérvényhez, mert éppen a molnárok azok, akik a legjobban rongálják teherszállítványaikkal a kövezetet.

A „Fruskagorac” pezsgőgyár kérvényét a városi fogyasztási adó leszállítása érdekében a tanács leveszi a napirendről, hogy a tanácsnak alkalma legyen még részletesebben foglalkozni vele. Ugyancsak levették a napirendről a vendéglősök, kávéosk és szállodások szövetkezetének a porfogyasztási adó leszállítása érdekében beadott felterjesztését és egyuttal kiadták a gazdasági bizottságnak tanulmányozás végett.

A tanács végül megszavazza a „Gajret” fogadtatása körül felmerült költségeket, majd egyes kisebb ügyek elintézése után a polgármester este fél 7 órakor az ülést bezárja.

Háborus mozgalom Törökországban

Az angol sajtó számos táviratot közöl ebben az ügyben. A Daily Telegraph szerint a legutóbbi beszélgetés alkalmából, melyet a görög külügyminiszter folytatott Mussolinival, a két ország elhatározta, hogy együttesen megtámadják Törökországot. Olaszország Adaliában kezdené meg a támadást, míg Görögország Tráciában indítana offenzívát. Konstantinápolyban Mussolini katonai előkészületeit nagy nyugtalansággal figyeiték.

A Daily Telegraph szerint Mussolini Pan-

galosznak nagyobb hiteket bocsátott rendelkezésére, hogy ezek segítségével a görög hadsereget felfegyverezhessék. Ilyen körülmények közt határozta el magát Kemal pasa a török tartalékos évfjártok behívására.

A Chicago Tribune leleplezi a titkos szerződést, amelyet Olaszország Görögországgal kötött. Eszerint Olaszország megkapná Kis-Ázsiát, míg Görögországnak a török tengerpart jutna. Jugoszláviát viszont Albániával kártalanítanak.

Panamavádak lavinája

A radikálisok zsarolással vádolják a Rádics párt egyes tagjait Rádicsék visszautasítják a vádakát és politikai hajszáról beszélnek

Beogradban nagy panamabotrány derült ki, amelynek következményei még beláthatatlanok. Ezzel függ össze az a házkutatás, amelyet Krajacs volt kereskedelmi miniszter osztályfőnökével tartottak. Pecsár Mirko dr. állítólag a Standard Oil Companytől akart öt millió dinárt, hogy a vállalat állítólagos adóeltökölését eltussolja mindezt dr. Sztojadinovic Milán volt pénzügyminiszter megírta a Politikában. Tegnap azután újabb adatok kerültek napvilágra ez ügyben.

Perzival Johnes, az Egyesült Államok meghatalmazott minisztere jegyzéket intézett a miniszterelnökhöz, amelyben leleplezi a „Standard Oil Company” körül támadt zsaroló hajzáratot s egyben nyíltan megvádolja a volt kereskedelmi miniszter közegét, hogy 5 millió dinárt akartak kizsarolni az amerikai petroleum vállalattól. A jegyzék többek között így szól:

Miniszterelnök ur!

Van szerencsém bemutatni eredetiben és francia fordításban minazokat az okmányokat, amelyek Sztojadinovic Dragomir ezredes, a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttjének párizsi és genfi látogatására vonatkoznak. Bátorodom egyben figyelmét felhívni arra, hogy a kereskedelmi miniszter határozatát, amely a vállalat könyveink átvizsgálását elrendeli, február 22-én írták alá, de Pecsár dr. ur, a miniszter kabinetfőnöke már február 20-án jelent meg a vállalat irodájában, hogy az átvizsgálást foganatosítsa.

Február 23-án Sztojadinovic ezredes megjelent a cég párizsi irodájában, ahol azt követelte Bedford és Seidel igazgatóktól, hogy a cég beogradi központját azonnal oszlassák fel, mert a jugoszláv kormány elhatározta, hogy a „Standard Oil Company” 50 millió dinár bírsággal sújti, igazgatóságai tagjait pedig öt évre lecsukattja. A jugoszláv kormány tehát követeli, hogy nyomban más igazgatóságot nevezzenek ki, amellyel azután Pecsár Mirko dr. személyesen óhajt tárgyalni, hogy az ügyet valahogy elsimítsák.

Bedford és Seidel ur erre azt válaszolták, hogy a vállalatnak nincsen semmiféle takarogni valója, de ha a minisztérium feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy valakivel tárgyaljon, forduljon a genfi központhoz, amely inkább van érdekelve a beogradi vállalatnál, mint a párizsi.

Sztojadinovic ezredes tudomásul vette a pénzügyi igazgatók nyilatkozatát és bucsuzáskor becsületszavukat követelte, hogy erről a beszélgetésről nem tesznek említést a beogradi igazgatóság előtt. Az ezredes erre Genfben utazott, ahol azonban ugyanazt a választ kapta.

A cég egyik könyvelője végre beleegyezett, hogy Beogradba utazik, ahol február 27-én Pecsár dr. a miniszter irodájában fogadta és a következő szavakat intézte hozzá:

— Huszonnégy órai időt adok Yoker urnak, a vállalat vezérigazgatójának, hogy Beogradot haladéktalanul elhagyja, ellenkező esetben nyomban lecsukatom. Majd én megmutatom Önöknek, mire képes egy vizsgálóbiztos. Siesenek az urak, mert nem érünk rá fecsegni. A beogradi direktóval nem tárgyalok; de ellenben küldhetek egy másik bizottságot, amely semmit sem fog látni és amely előnyös jelentést fog készíteni. Csak Önöktől függ, mennyire értékelik annak a bizottságnak a munkáját.

Az amerikai vállalat megbízottja erre ismételtén kijelentette, hogy a vállalatnak semmi rendezni valója nincs s így nem hajlandó az ügyről tárgyalni. Még ugyanaznap jelentést tettek nekem az ügy fejleményeiről, amelyeket az ország érdekében nem akartam nyilvánosságra hozni.

A miniszterelnök ur intervencióját kérve ez ügyben, maradok megkülönböztetett tisztelettel!

Persival Jones

meghatalmazott miniszter

A Rádics-párt tiltakozik a panamavádak ellen

A Rádics-párt körében nagy felháborodást keltett az amerikai vállalat állásfoglalása, amelyben különben politikai tendenciát lát. Pecsár Mikó dr. a tegnapi „Politikában” megcáfolja az amerikai követ nyilatkozatát és a fantázia szüleményének minősíti a vállalat megbízottjának állítólagos látogatását a minisztériumban.

— Megjelent ugyan nálam egy ismeretlen ur — mondja Pecsár dr. — de vele semmiféle pénzügyi tárgyalásról nem tárgyaltam. Kizárólag a vizsgálat folyamáról érdeklődött, amelyről azonban nem akartam semmiféle felvilágosítást adni. Ugyancsak nyilatkozik tegnap Szulics Sztanimir, a kereskedelmi miniszter főfelügyelője, aki többek között kijelenti, hogy mélyen sajnálja, hogy ebben a piszkos ügyben eszközül használták fel.

Végül pedig nyilatkozik dr. Krajacs Ivan, volt kereskedelmi miniszter is, aki felszólítja Sztojadinovic volt pénzügyminisztert, hogy terjessze elő konkrét vádjait, hogy azokra konkrét formában válaszolhasson.

Rádicsék különben politikai hajszának minősítik a legújabb panamabotrányt, amely a radikális párt részéről indult ki s amellyel fedezni akarják Pasic Rade visszaéléseit.

*

Életbeléptek a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó új intézkedések

Milyen üzletek tarthatók nyitva és melyek tarthatók zárva vasárnapokon

A kerületi főispán 2524-1926. sz. rendelete értelmében a vasárnapi munkaszünetre vonatkozólag új intézkedések léptek életbe. Ezek szerint ezental vasárnap zárva tartandók az összes ipari, kereskedelmi, közlekedési, bányászati és hasonló vállalatok, kivéve a karácsony és husvét előtti vasárnapon és azokon a helyeken, ahol vasárnapi napon vásárok tartatnak.

A vasárnapi munkaszünet nem kötelező a következő vállalatokra: Kávéházak, vendéglők, szállodák, cukrászüzletek, bor- és pálinka méresek, fényképészeti műtermek, temetkezési vállalatok és azok az üzemek, amelyek hajó kirakodással foglalkoznak. Mindezek az üzletek vasárnap egész nap nyitva tarthatók. Nem kötelező továbbá a teljes vasárnapi munkaszünet a következő vállalatokra:

Péküzletek (ahol kizárólag süteményt árulnak) mézárászok, tejkereskedések, borbélyüzletek, virágkereskedések, dohánytőzsdék, (ahol csak dohányjövődéki cikkek árusítása engedélyeztetik) élelmiszer üzletek, (amelyek kizárólag baromfi, friss hal, friss gyümölcs, friss hus, vá-

gott baromfi, tojás, tej, vaj, sajt, szalonna és kolbász árusítással foglalkoznak) és ehhez hasonló kereskedések; végül újságárusítók. Mindezek az üzletek déli 12 óráig tarthatók nyitva a segédszemélyzet igénybevételével.

Azok az üzletek, ahol fentemlített cikkek mellett más cikkek árusításával is foglalkoznak, vasárnapokon kivétel nélkül egész nap zárva tartandók.

A munkaszünetre vonatkozó intézkedések kiterjednek a sátrakra és mozgó kereskedésekre és hasonló uccai elárúsító helyekre s mindezek, amennyiben más cikkek árusításával is foglalkoznak, vasárnapokon nem jelenhetnek meg az uccán.

Vasárnapi piacok vasárnapokon nem tarthatók, hanem csak hétköznapokon, hatósági engedély alapján.

A rendelet ellen vétők a törvény idevonatkozó paragrafusai értelmében 50-től 3000 dinárig terjedő pénzbüntetéssel; visszaesés esetén egy havi fogházbüntetéssel sújthatók.

Mihaldzsics Sztanoje főkapitány egyévi novisadi működése

Tegnap volt egy éve, hogy Mihaldzsics Sztanoje a novisadi főkapitányság élére került

Tegnap volt egy esztendeje, hogy Mihaldzsics Sztanoje főkapitány átvette a novisadi rendőrség vezetését. Átlag fiatalon került a díszes pozíció élére, s bár hirtelenül kapaszkodott fel a ranglétrán, zagrebi tapasztalatait, gazdag tudását, szorgalmát és ambícióját kitűnően érvényesítette novisadi működése alatt. Eltekintve emberi vonásaitól, humánus gondolkodásmódjától, szeretetreméltóságától és mindig higgadt fellépésétől, szervezési képességei a legvérmesebb reményeket is felülmúlták. Emelkezünk vissza a novisadi rendőrség gyászos multjára és tehetetlenségére az összeomlás utáni időkben, amikor pártszempontokból osztogatták az igazságot. Mihaldzsics erős kézzel nyult bele a darázsészekbe, ráncbaszedte a fegyelmetlenség kinövéseit és biztos szemmel ismerve fel a bajokat és hiányokat, hihetetlen energiával fogott hozzá a tisztogatási munkához. Tisztán emberi érzéseire és szíve sugallatára hallgatva elsősorban a legénység szolgálati idejének rendezésére fordította a figyelmet. A rendőrlégénység minden szisztéma nélkül, a teljes fizikai kimerültség végvonaglásában állott éjjel-nappal szolgálatban, nem jutván pihenőhöz és lélekzethez, elkeseredést és apáthiát, elégedetlenséget és fegyelmetlenséget szülve megbénult működése alapján. Mihaldzsics főkapitány itt is rendet teremtett, amennyiben a rendőrlégénységnek 24 órai szolgálat után 24 órai pihenőt engedélyezett. Mihaldzsics működéséhez fűződik a rendőrkola felállítás, a legénység új uniformizálása, a vasuti rendőrség megszervezése, a bejelentő hivatal átszervezése, a legközelebb működésbe kerülő daktilosztó felállítása, a közlekedés megjavítása, a piaci állapotok megrendszabályozása az adminisztráció megreformálása és a jogrend visszaállítása. Működésének minden mozzanatát a pártatlanság jellemzi, amely kizárólag tiszta jellemének és puritán erkölcsének tulajdonítható.

Tiszta meggyőződésből hajlítjuk meg előtte az elismerés zászlaját, mi, a sajtó munkásai, akik közvetlen érintkezésben, napi munkánk közben, megismertük pártatlanságát és nobilis jóindulatát a sajtóval szemben.

Lemondott a lengyel kormány

Varsóból jelentik: Gróf Skrzynski miniszterelnök ma délelőtt megbeszélést folytatott a pártvezérekkel. Az értekezlet végeztével a minisztertanács előtt kijelentette, hogy és az egész kormány elhatározta a lemondást. Déli egy órakor átadta a kormány lemondását, a köztársaság elnökének.

Abd El Krim nem enged

Páris, ápr. 21. A Havas iroda udsai hírt közli, amely szerint a riff delegátusok újabb nyilatkozatot tettek. A nyilatkozatból kiderült, hogy a riff delegátusok teljes nyilvánosság előtt akarnak tárgyalni. A riff delegátusok sulyt helyeznek arra, hogy az alapfeltételekben végrehajtandó változtatásokat precizírozzák, ha a kormányok olyan békéről akarnak tárgyalni, amely a riff törzsek érdekeinek megfelel. A kormányoknak fel kell vetniük azt a kérdést, vajjon Abd El Krim azonnali eltávolítása óhajthatandó és lehetséges-e. A mohamedán területeiről való eltávolításáról szó sem lehet.

1 hold 562□-öl telep a Dunaparton, házzal együtt kedvező feltételek mellett eladó

Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Belohorsky és Szugyi forgalmi iroda Novisad 3717 **Safarikova-u. 7. szám I. em.** 1-2

Bethlen megcáfolta Pallavicini vádjait

Felelős hivatalnokok nincsenek benn a titkos társaságokban

Budapest, április 21. A magyar nemzetgyűlés mai ülését fél tizenegykor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. A költségvetési vita első szónoka Bethlen István gróf miniszterelnök, aki nagy érdeklődés mellett mondotta el másfélórás hatalmas beszédét. Felszólalásában Pallavicini vádjait foglalkozik és azokat pontról-pontra megcáfolja. Nem áll az, hogy Nádosy résztvett a franknyomozásban, mert mielőtt a gyanu felmerült ellene, azonnal szabadságot. Még nem bizonyult be, hogy Nádosynak volt e szerepe a szokolhamisításban. A belügyminiszter érdeme, hogy Nádosy szerepe kiderült. Nem lehet sajtóper címén mellékvágányra terelni ezt az ügyet. A miniszterelnök ezután szó szerint ismertette Pallavicininek a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, a melyről a jobboldal nagy derűtsége közepette kiderült, hogy Pallavicininek közvetlen semmiről sincs tudomása, a vádak csak következtetésekre alapítják. A szokolüggyel kapcsolatosan kijelenti, hogy erről sem ő, sem a kormány más tagja nem bírt tudomással, de a vádlók megsemmisítik, hogy melyik kormányról van szó, mert hiszen 1921-ben két kormány volt egy Teleki és egy Bethlen kormány. Ezután felolvassa Török Gusztáv tanácselnök és Sztrache Gusztáv főügyész nyilatkozatait, amelyben kijelentik, hogy soha semmiféle titkosszervezet tagjai nem voltak. Saját személyét illetően Bethlen a következőket mondja:

Kijelentem, hogy igenis tagja voltam egy társaságnak a keresztény szervezetek társadalmi ligájának. Emiatt csak azok részéről érhet szemrehányás, akik nem tűrik a keresztény polgárok társadalmi szervezkedését. (Nagy taps és éljenzés). A bolsevizmus kitérése után beléptem a ligába, a vezetőség titkos és bizalmas értekezletein résztvettem. Azután azonban, hogy miniszterelnökké neveztek ki, csak egyszer voltam a ligában azért, hogy bejelentsem, hogy állásommal incompatibilisnek tartom, hogy az egyesületbe eljárjak és az üléseken résztvegyek. Ettől az időtől fogva összekötöttem a ligával megszakadt. Nem igaz az, hogy én a társadalmi egyesületeket politikai téren akartam volna kihasználni. A keresztény egyesületek támogattak ugyan engem politikai működéseimben, ezért hálás vagyok és azt a magam részéről, mint a legnagyobb mértékben köszönetre méltó cselekményt elfogadom, de semmi esetre sem irányítottam működésemet úgy, hogy abban ez a körülmény befolyásolt volna Pallavicini még a bíróság előtt sem képes visszatartani magát attól, hogy vallomásába politikát ne keverjen.

Bethlen leleplez

A miniszterelnök ezután felolvassa Pallavicininek arról a vallomásáról felvett jegyzőkönyvet, amelyben Pallavicini azt mondja, hogy véle 1926. január 1-én közölte Friedrich, hogy Windischgrätz és Mészáros 1922-ben említette neki a hamis szokol bankjegyeket és a frankkliséket. Windischgrätz ugyanakkor azt is mondotta Friedrichnek, hogy a kormánynak a franküggyel tudomása van. Pallavicini vallomásában kijelenti, hogy Friedrich sem a miniszterelnök, sem más miniszter nevét nem említette, csupán általában mondotta neki Friedrich azt, hogy Windischgrätz azt állította, hogy a kormány tud a frankhamisításról. Rámutat a miniszterelnök azután arra, hogy 1922-ben voltak az általános választások, amikor Mészáros mint a legitimista párt egyik jelöltje szerepelt és Andrassy gróf kastélyában lakott. Van-e legvalószínűbb valószínűség arra, hogy az általános választások előtt akkor, amikor erős pártküzdelem van amikor a legitimista párt a leg erősebb ellenzéki akciót fejtette ki és Mészáros ennek a pártnak jelöltje volt, ilyen körülmények között Mészáros a kormány tagjaival együtt szokolokat hamisított volna. (Hangos derűtségek és taps, a kormánypárton).

Cáfolja Pallavicinét

A miniszterelnök ezután ismerteti Pallavicini vallomásának azt a részét, amelyben a

Sigrayval lefolytatott beszélgetést mondja el. Sigray a vallomás szerint azt mondotta, hogy Szilveszter estéjén beszélt Windischgrätznel, akkor amikor már köztudomású volt, hogy Windischgrätz komornyikját letartóztatták. Windischgrätz őt félrehívta és közölte vele, hogy irredenta célokra frankot hamisítottak.

Amikor Sigray azt kérdezte, hogy tud-e valaki a dologról, a herceg azt válaszolta, hogy benne van a kormány és a szervezetek. Arra a további kérdésre, hogy Bethlen tud-e a dologról, Windischgrätz azt válaszolta, hogy tudott, de ellenezte. Ez a második mondat, hogy tudott, de ellenezte, csak arra vonatkozhat, hogy amikor Nádosy jelenlétében Telekitől tudomást szerzett a dologról megbotránkozott és Nádosynak megadta az utasítást a vizsgálat haladéktalan megindítására. Ezután Pallavicininek Vass József népjóléti miniszterrel történt találkozását ismertette a miniszterelnök. Ez a beszélgetés Mikes lakásán folyt le és Pallavicini kijelentése szerint Vass kijelentette, hogy ő a frankhamisításról január 1-én kapott információt és hogy a titkosszervezetekről nincs semmi tudomása, noha többször helyettesítette a miniszterelnököt. A miniszterelnök Pallavicininek ezzel a kijelentésével szemben felolvassa Mikesnek és Vassnak ugyanezen a beszélgetésről szóló vallomási jegyzőkönyvét. Mindkét vallomás szerint Vass a beszélgetés alkalmával hangsúlyozta, hogy a kormánynak semmi tudomása nem volt erről a dologról és hogy a kormány felelőségéről szó sem lehet. Bethlen Genfben történt utazása előtt értesült ilyen szándékról és azonnal utasította Prónay államtitkár utján az ország főkapitányt a legszigorúbb intézkedés megtételére és arra, hogy hazaérkezése után erről jelentést tegyen.

Pallavicini támogatni akarta Bethlent

A beszélgetés folyamán úgy Mikes, mint Vass vallomása szerint a politikai helyzetről is szó volt és ezzel kapcsolatosan Vass vallomásában azt mondja, hogy Pallavicini kijelentette, hogy a kormányzat esetleges balra toldásának megakadályozására hajlandó támogatni a Bethlen kormányt. (Gulyos derűtségek). Pallavicinire erre a kijelentésére, valahányszor felszólalok figyelmeztetni fogom és életem legnagyobb büszkeségének tartom, hogy Pallavicini 1926. januárjában támogatni akarta a Bethlen kormányt. Ezután folytatólágon ismerteti a miniszterelnök a vallomásnak Zadravetz kijelentésére vonatkozó részét, amely szerint Zadravetz Mikesnek kijelentette, hogy István gazda tud a dologról. Pallavicini vallomásával szemben a miniszterelnök ismerteti Mikes vallomását, aki ebben elmondja, hogy nehéz helyzetben lévő paptársát azért kereste fel, hogy vigasztalja. Megkérdezte, hogy miképp keveredett a dologba, mire Zadravetz ezt mondotta: Mivel fogalmam sem volt arról, hogy Windischgrätz frankot hamisított. Azt is mondotta, hogy nem hiszi, hogy baj lesz a dologból, mert István gazda is tud róla. Felolvassa a miniszterelnök ezzel szemben Zadravetz vallomását, amelyben a püspök kijelenti, hogy sohasem mondotta, hogy a kormány bármelyik tagja tudott a hamisításról. Ilyet nem is mondhatott, mert hiszen ő sem tudott semmit. Nádosy ugyancsak erre vonatkozó vallomásában kijelentette, hogy a miniszterelnöknek nem volt tudomása arról, hogy neki része van a frankhamisításban. Valóan az, mintha Zadravetz azt állította volna, hogy István gazda tud a dologról. Kétségtelen, hogy a frankhamisítás felelősége jelentékenyen csökkent volna, ha arra hivatkozhattak volna, hogy a kormány tudott az ügyről, vagy abban résztvett, azonban maguk a vádlottak is tagadják, hogy a kormány tudott volna a dologról. Pszichológiailag érthető volna, hogy a vádlottak a kormányba kapaszkodnak, mégsem teszik, mert tudják, hogy ez az állítás nem volna igaz. Ezért az ilyenirányú vallomás mindenképpen elfogadható még az ellenzék részéről is.

Hamis tanuvallomással vádolja Pallavicinét

Pallavicini utóbbi vallomásában azt mondja, hogy Windischgrätz letartóztatása után beszélgetést folytatott Windischgrätz feleségével és ebből a beszélgetésből ő azt a benyomást merítette, hogy a hercegné tudott arról, hogy a kormány részes a frankhamisításban. Pallavicini ekkor azt mondotta, hogy férje érdekében jó volna, ha más kormány folytatná le a vizsgálatot. Windischgrätz erre kijelentette volna neki, hogy ő ebben a kérdésben nem ítélt, azonban nem szeretné, ha férje vonná bele a kormányt, mint a franküggyel tudomással bírót a vizsgálatba. Ezzel szemben Bethlen felolvassa Windischgrätznek a vallomását, amelyben egyfelől kijelenti, hogy férje ügyére vonatkozólag nem kíván nyilatkozni, azonban azt állítja, hogy Pallavicininek a vele történt beszélgetésről szóló vallomása elejétől végig valótlanság, mert Pallavicinivel egyáltalán nem is beszélt. (Óriási zaj a jobboldalon, míg a baloldal teljesen hallgat.) Ezekhez a vallomásokhoz néki több hozzátenivalója nincs. Meggyőződése, hogy az ország becsületét védi, amikor olyan férfi vádjait cáfolja meg, akinek vallomását saját tanui érvénytelenítik. (Helyesítés és taps a jobboldalon és a középben, zaj a baloldalon.)

Háromféle becsületkeresőt ismerek — mondotta tovább Bethlen — az egyik az, aki valóban keresi a becsületet és igazságot, a másik fajta a becsület-donkissó, aki futóbolond, mert azt hiszi magáról, hogy nélküle a becsület elvész, a harmadik fajta a politikai brávók fajtája, akik régebben kondottierik voltak, most pedig mérgezett törrel dolgoznak a becsület ellen. (A miniszterelnök szavait óriási éljenzés követi a jobboldalról és a középben, ahol a képviselők felálva tapsolnak, míg a baloldal mély csendben ül a helyén, egy közbeszólás sem hangzik el ellenvetésül.)

Ernst Sándor a következő felszólaló, aki élesen kikel a baloldal ellen, mert elvonja a kormányt az ország sürgős ügyeitől. A franküggyel ne hozakodjanak elő addig, amíg az ügy körülményei minden nem nyer bizonyítást. Addig pedig az ország égető kérdéseivel kell foglalkozni. A költségvetést elfogadja.

Saly Endre felszólítja a kormányt, hogy Pallavicini ellen indítson bírói eljárást és tervesszen be javaslatot a titkosszervezetekkel szemben foganatosítandó rendszabályokról. A költségvetést nem fogadja el.

Pikler Emil ugyancsak a költségvetés ellen beszél, majd Pallavicini György személyes kérdésben kér szót. Válaszol Bethlen Istvánnak és kijelenti, hogy a szokolhamisításban való részvétel nem a Teleki, hanem a Bethlen kormány ellen értette. Kijelenti, hogy konzervatív politikusként tartja magát és most is fél a kormány baloldalra való eltolódásától. Kijelenti, hogy Bethlen István letért a tisztesség útjáról, mert urát és királyát elhagyta. Végül kijelentette, hogy neki nincs más fegyvere, csak az igazság (nagy zaj: „a tör“ kiáltják a kormánypárton) és ezzel a fegyverrel a kezében teljes nyugalommal néz a jövő elé.

ÓRA javítások a legolcsóbban és leggyorsabban ZAJONC órás üzletében, Novisad, Željeznička ulica 30. szám

Betörőiskolát szervezett egy román detektív

Kolozsvárról jelentik: Az itteni törvényszék Moldoványi román detektívet nyolc hónapi börtönnre ítélte. A tárgyaláson ugyanis különös dolgok derültek ki többek között az is, hogy a detektív, aki kitartóan üldözte a magyarokat és nagy igyekezettel zsarolta meg a kereskedőket, valóságos tolvajiskolát tartott fenn, ahol a tolvajokat és betörőket arra oktatta ki, hogy mi módon szabadulhatnak meg a rendőrségtől. Azt vallotta, hogy az időközben megszökött Vicilau nevű rendőrkapitánnyal közösen tartotta meg előadásait a betörőiskolában és a lopott holmikon megosztotta a kapitánnyal.

Olvassa a Délbácskát!

HIREK

Nyílt levél a korrupcióhoz.
Igen tisztelt Korrupció nagysád!

Becses neve most sokat szerepel a lapokban s miután megvagyok győződve róla, hogy bőven méltóztatik osztogatni dus kebleinek hártalan kincseit, azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulok Önhöz, méltóztatnék engem is beleavatni a lavinabotrányok és botránylavinák titkaiba. A multkor Panama barátommal találkoztam, de ügyet sem vetett rám, mert ugymond, most olajügyekben utazik Beográdba, ahol dus petroleum aratásra van kilátás.

Kedves nagysád! Én egy szegény proli vagyok, akire nagyon ráférne egy kis pénzmag. Szombaton Temerinbe akarok utazni a „Mézeskalács” előadására, ráférne tehát egy kis kalács is, meg méz is. Juttasson nekem vagy ötmilliót abból a dohányból, amit a Pecsár Mirko urnak nem sikerült kipecézni. Magácskánál nem játszik szerepet egy pár dollár; engem pedig egy csapásra boldoggá tehet. Megígérem magának, hogy szigorú vizsgálatot fogok tartani az „Első állami méhészeti metekkezési szülőanyák egyesületénél”, ahol csak legutóbb fedezték fel, hogy hamis mérleget készítettek és csekély ötszázmillió veszteség helyett 3 dinár 50 para nyereséget mutattak ki. Ha kell, elutazom a vállalat szumatrai, közponijához is, ahol ötven százalékra kiegyezem a borneói elefántokkal és belevásztatom az igazgatóságba a legelegánsabb kengurut. Nagysád bizonyára tudja, hogy velem lehet beszélni! Ha az ipsék nem áldoznak legalább 30 millió reiszmillét a korrupció lefőrsére, megcsinálom a jelentést a kereskedelmi miniszterhez, becsukatom az összes afganisztáni strucctojásokat, kitiltatom a pémonostori papagájokat, hét millió dollárt befektetek az első Lavinaegycsőtűt botrányságába és megvásztatom magamat Becsár Mirkónak.

Kedves Nagysád! Küldjön azonnal utiköltséget, hét hordó Standard petroleumot, tíz rádicspárti disszidenst és huszmillió frank olajmentes panamareiszvényt. A kapott pénzen megveszem az összes panamistákat, cuculistákat, kommunistákat, lavinistákat és lilhipistákat, majd megalakítom a jugoszláviai panama levezető csatornáját, beültetem olajbogyókkal és magácskát megvásztatom az „Első panamentes lavina köztársaság” elnöknőjévé.

De siessen kérem, mert a lavina eltemet. Ha nincs készpénze, csekket is elfogadok Londonra vagy Newyorkra K. A.

1926. Április 22. Csütörtök

Római katolikus: *Szotér*. Protestáns: *Szotér*. Görög keleti: *(Április 9.) Eupszík*. A nap kel reggel 5 óra — perckor, nyugszik 18 óra 58 perckor. A hold kel 13 óra 3 perckor, nyugszik 3 óra 5 perckor. Nemzeti Színház: *Gésák*. Apolló mozi: *Flirt* (Henny Porten a főszerepben).

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése) Hazánkban több helyen erős szél és bőséges eső volt a hőmérséklet pedig esett.

Időjóslás: Változékony, hűvös idő várható, a Tengeremléken erős széllel. A felhőzet eloszlik és így csak helyenként lesz eső. A Tengeremléken kívül máshol mindenütt érezhető lesz a hűvös idő, a hőmérséklet azonban sehohsem fog 5 C

alá esni. Noviszádon csendes változékony idő várható, valószínűleg esővel 5—10 C közötti hőmérséklettel.

— **Megkezdődtek a belvárosi plébánia templom toronyjavítási munkalatai.** A belvárosi plébánia templom gyönyörű barakkornya az idő viszontagságai folytán több helyütt, főként a kis tornyoknál megrongálódott, a tornyocskákon levő rózsák és díszítések elferdültek és a szegélyekről lepattant a törmelék, miáltal kisebb javításra szorul. A róm. kath. hitközség intézkedése folytán a javítási munkálatok a mai napon megkezdődtek. A munkálatokat Szurkovszky Márton noviszádi tetőfedőmester végzi, aki a toronyfedő szakma egyik legképzettebb és legkiválóbb szaktekinőtye. A javítási munkálatok két három hétig fognak eltartani.

— **Espereskerületi gyűlés.** A noviszádi espereskerület papsága ma tartja szokásos tavaszi gyűlését közös szent gyónással.

— **Énekpróba.** Felkértem a Beltéri Kath. Kőr férfiak, valamint a „Cecilia” egyházi női énekkar összes tagjait, hogy a szokásos énekpróba (előbbi csütörtökön és hétfőn este 8 után, utóbbi pénteken és kedden d. u. 2 órakor) eljönni sziveskedjenek. Léh J., karnagy

— **Mikor kezdjük el a védekezést a peronoszpóra ellen?** Ezt a kérdést veti fel a Növényvédelem áprilisi száma, amely ismerteti az almamoly elleni permetezés helyes idejét, a gyümölcsfák üreges ágainak a kezelését, a hamvas vécéllérbogár és a veresnyaku árpabogár kártételét, a gyümölcsfák termésképeségének nyeresés nélkül való előmozdítását, a helyes palántaültetés és gondozás módját. Érdekes és dusan illusztrált cikkeket közölt az újfajta fészekodvak alkalmazásáról, díszfák és eszerjék tavaszi virágzásáról, az őszi kikirics irtásáról, az ugorka fenésedéséről, gyümölcsfák gyökereinek tultengéséről, florandiról, az arzén permetezőszerek alkalmazásáról. Megtanít a vértetű irtására, az ujonnan átültetett fák kezelésére, továbbá táblázatos kimutatást közöl az eddig kipróbált és bevált gyümölcsfapermetezőszerekről, azok elkészítéséről és alkalmazási módjukról. — A kiadóhivatal (Budapest, VII., Rákóczi-ut 51., IV. 5.) kívánatra készséggel küld díjtalanul mutatványszámot.

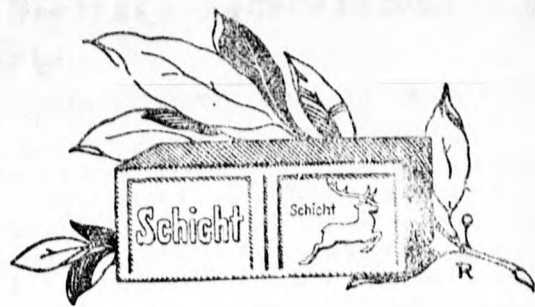
Mész elsőrendű hófehér darabos legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben **Krajacevic fatelepén** Noviszad. Tel.: 165

— **Paradicsom tolvajok.** Koszilovics Mita kertész, akinek az almái temető mellett van egy hatalmas füzélék ültetvénye feljelentést tett a rendőrségen, hogy a mult éjjel ismeretlen tettesek behatoltak ültetvényei közé s ez alkalommal 600 darab már virágzásban levő gyönyörű paradicsom palántát loptak összesen 6000 dinár értékben. A kertész eddig összesen hatezer palántát ültetett, amelyet ismeretlen tolvajok állandóan dézsmálnak. A rendőrséghez már több hasonló feljelentés érkezett az utóbbi időben s ezért erélyes nyomozást indított a lelketlen tolvajok ellen, amelyek valószínűleg a Szalajkán keresendők.

— **Kardos kölcsonkönyvtárban** az összes új könyvek elolvashatók Vilsonov trg. 7.

— **Kitüntették Mussolini leányát.** Rómából jelentik, hogy az olasz király Mussolini leányát Mussolini Eddát a bronz vitézségi éremmel tüntette ki, mert egy kis fiút kimentett a vízből.

— **Megszökött a vizsgálóbíró szobájából.** Csikszeredáról jelentik: Gaál Endre ügyvéd tegnap délelőtt a bíróság előtt folytatott kihallgatása közben megszökött a vizsgálóbíró szobájából és auton elmenekült. Gaált hi-

Mindenki Schichtszappant akar vásárolni.

Némelyek más mosószert hagynak maguknak bebeszélni.

A legtöbben azonban, csakis valódi Schichtszappant használjunk.

Kik tehát az okosak?

Az elővigyázatosak!

Őn tudja, hogy rosszabb minőségű szappan egyszerű használata többet árthat, mint amennyit egy évben a szappan árán megtakaríthat.

vatali megvesztegetéssel vádolták, amelyet azért követelt el, hogy a székelyeket megvédje birtokaik kisajátításától Gaál állítólag Magyarország felé vette útját.

— **A „Nóta vége” Noviszádon.** Zerkovitz és Bus-Fekete operettjét a Nóta végét fogják szombaton és vasárnap a Szloboda nagytermében bemutatni a becskerekai Kadima sportegylet műkedvelői.

— **Megegyezés Franciaország amerikai adósságai ügyében.** A Newyork Herald jelenté washingtonból: Berenger francia nagykövet és Mellon államtitkár megállapodásra jutottak, az Amerikával szemben fennálló francia adósságok fizetése kérdésében.

— **Megbüntették Pallavicinit.** Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága ma tárgyalta Pallavicininek a ház tegnapi ülésén, a házelnök javaslatára a mentelmi bizottság elé való utalását. A bizottság Rubinek előadó indítványára úgy határozott, hogy a nemzetgyűlésnek javasolni fogja Pallavicini jegyzőkönyvi megrovását egyben kötelezni arra, hogy a megrovást választó kerületében saját költségére felfragsz utján közzétegye. A bizottság határozata ellen Horváth és Györki bizottsági tagok kisebbségi véleményt jelentettek be.

— **Soirée dansante a francia klubban.** A noviszádi francia klub, szombaton, e hó 24-én este 9 órai kezdettel Soirée dansante-t rendez, amelyhez jazz band szolgáltatja a zenét. Az elnökség ezuton hívja meg a tagokat és azok vendégeit.

— **Vád alá helyezett felségsértők.** A noviszádi ügyészség vádat emelt Moranek Janko szilbási földmives ellen, aki 1925 október 10-én egy szilbási kocsmában királysértő kifejezést használt. Ugyancsak királysértésért emelt vádat Preradovics Sztéván bajsai földmives ellen is. Mindketten a vádtanácsához felebeztek a vádirat ellen, ez azonban elutasította a kifogásokat és így a vádirat jogerős.

— **Eljegyzés.** Lehel Arankát, a NAK műkedvelő gárdájának bájós szubrettjét, eljegyezte dr. Gerovics József ügyvéd.

Szenzációként hat

HENNY PORTEN

fényes vígjátéka, a „FLIRT”

még ma az „Apolló”-ban

Péntektől:

CHARLIE CHAPLIN

— világlágere —

Az aranyláz

Kirándulás. A gör. keleti husvét ünnepek alatt a Szerb Turista társaság az alábbi kirándulásokat rendezi, amelyeken Fruska Gora turista társaság tagjai is részt vesznek: 1. csoport: Keletszerbia: Zajecsar, Borszki Rudnik, Brestovacska Banyá, Zlotska Petvina és a szomszédos hegyek: Tilva Njagra, Maljenik, Crni Vrh. 2. csoport: Nyugatszerbia: Ostrovica, Rudnik, Gornji Milanovac, Csacsak, Ovcsar és Kablar. Mindkét csoport csütörtökön, április 29. este indul Beográdból, az első csoport 9 órakor, a második 6 óra 45 perckor. Noviszádról az első csoport tagjai csütörtök délután 4 óra 55 perckor, a második (nyugatszerbia) csoport tagjai pedig délelőtt 11 óra 10 perckor indulnak. Nindkét csoport kedden reggel 7 órakor érkezik Beogradba és délelőtt 11 órakor Noviszádra. Utiköltség III. osztályra oda és vissza 23 dinár. Az első csoport célja Brestovacska Banyá, ahol mindhárom éjjelt a fürdő szobáiban fogják eltölteni. E csoport tagjainak nem kell takarót vinni ételt is csak keveset az utra. A második csoport tagjainak melegtakarót kell magukkal vinniük és egy napi élelmet. Az ut összes kiadása 280—300 dinár. A noviszádi kirándulóknak április 28-ig a Putniknál kell jelentkezniök Kralja Alexandra utca 20. Telefon 2—05.

Rádiófényképezés útján továbbított csekk. Londonból jelentik, hogy ma első ízben továbbítottak Newyorkba csekket szikrafényképezés útján. A csekket minden nehézség nélkül kifizették.

Ismét elítélték Fényes Lászlót. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék Méhes tanácsa ma egyhónapi fogházra és ötmillió korona pénzbüntetésre ítélte Fényes Lászlót sajtó útján elkövetett rágalmazás miatt és arra kötelezte, hogy az ítélet teljes szövegét rendszeres nyomással a Népszava egyik számában közzétegye.

Rettenetes mézárulás Pekingben. Pekingből jelentik: A Kuo-Ming-Csung csapatok mielőtt Pekinget kiürítették, rettenetes mézárulást vittek végbe. Az utolsó pillanatban a szélsőségesek leoldódtak a kabinet egész katonai őrségét, amely március 18-án több katonát agyonlőtt. Az őrséget a sárgatemplom melletti helyre vezették, ahol gépfegyverrel lötték agyon őket. A négyszáz főből álló őrségből csak öt embernek sikerült megmenekülnie az általános mézárulástól.

RÁDIÓ MŰSOR

április 22-én

(A városok mellett lévő szám a hullámhosszat jelenti)

BEOGRAD (1650) 13.30 órakor zene.

BÉCS (531 és 382.5) 11 órakor zene; 16.15 órakor házi zenekar hangversenye; 20.15 órakor tarka est.

BUDAPEST (560) 9.30, 12 és 15 órakor hírek, közgazdaság; 16.30 órakor dr. Tóth Tamás papai kamarás egy. ny. r. tan. ifjúsági előadása; 17 órakor szórakoztató zene; 18.30 órakor Bársony István irodalmi felolvasása; 20.30 órakor fuvós kamara est. A magyar kir. Operaház fuvós együttese; 22 órakor kamarazene.

BERLIN (504 és 571) 11 órakor hangverseny; 16.30 órakor népies hangverseny; 21 órakor Nach Feierabend.

BERN (435) 16 órakor zene; 20 órakor Felix Löffel dalestje; 20.30 órakor zenekar; 21 órakor dalok; 21.20 órakor zenekar; 21.50 órakor dalok; 22.05 órakor zenekar.

BRESLAU (418) 11.30 és 15.50 órakor gramofon zene; 20.25 órakor Symphoniekonzert des Schlesischen Landesorchesters.

BRÜNN (521) 19 órakor „Foerster” dalos-egyesület hangversenye; 20.15 órakor Fortsetzung des Violinkonzertes; 20.30 órakor melodramák.

MÜNCHEN (487.75) 16.30 órakor házi zenekar hangversenye; 19.35 órakor hangverseny.

RÓMA (425) 14.10 és 17.10 órakor házi zenekar hangversenye; 18 órakor jazz-band; 20.40 órakor „Aqua Cheta” operett.

VARSÓ (400) 17.30 és 18.30 órakor zenekari hangverseny; 20.30 órakor hangverseny;

Rozycky és Statkowszki, Niewiadomszki és Joteiko műveiből.

ZÜRICH (515) 15 órakor Schein művészcsalád hangversenye; 16 órakor tánczene; 20.30 órakor orgonahangverseny; 21.15 órakor házi zenekar hangversenye.

SPORT

Vasárnap Rádnicski—NAK bajnoki mérkőzés

A noviszádi bajnokság befejezéséhez közeledik. Még három mérkőzés van hátra a tavaszi bajnokság fordulójában, azután lezárul az 1925—26 bajnoki évad és sorkerül a másodosztályú bajnoki mérkőzésekre. Legkorábban a NAK fejezi be a bajnoki mérkőzések lejátszását a Rádnicski ellen vasárnap sorra kerülő bajnoki küzdelmével.

A mérkőzés játéknívó és érdekesség szempontjából könnyen megközelítheti a vasárnap lezajlott NAK—OSKV mérkőzést. Igaz, hogy a munkáscsapatra nagy hátrányt jelent Abt és Grünberg távolléte, de a bőséges tartalékanyaggal rendelkező Rádnicski fokozott lelkesedéssel és odaadással ugylátszik pótolni tudja a két válogatott játékost. Legalább is erre vall a munkásoknak a Macsva elleni legutóbbi szereplése. A Macsvától saját pályáján két gólos vereséget szenvedtek és ez a körülmény biztosíték arra, hogy a vasárnapi mérkőzés újra izgalomban bővelkedő eseménye lesz Noviszád futbalsportjának.

Huszonhárom atlétikai versenyt rendeznek az idén Szegeden. Egy szegedi sportújság került véletlenül a kezünkbe és abban olvassuk, hogy Szegeden a most kezdődő atlétikai évad folyamán nem kevesebb mint huszonhárom atlétikai versenyt rendeznek. Ebből a számból hiányzik az ifjúsági, levante és cserkészversenyek dátuma, amelyek legalább is ugyanannyi kisebb fontosságú atlétikai küzdelmet jelentenek. Önkéntelenül felvetődik az a kérdés, hogy ha már huszonháromat nem is, de legalább három atlétikai versenyt remélhetünk-e mi itt Noviszádon? Az előjelek után ítélni aligha.

Francia turára indul a Jugoszlávia. Az országos bajnokcsapat a közeljövőben nagy jelentőségű külföldi tura lebonyolítását kezdi meg. A csapat április 28-án indul el. Első mérkőzését Párisban játsza, azonkívül Franciaország nagyobb városaiban és Svájcban öt mérkőzést bonyolít le.

A Rádnicski intézője felkéri az összes játékosokat, hogy a mai tréningen okvetlen megjelenni sziveskedjenek. — Holnap este 7 órakor szakosztályi ülést tart a Rádnicski.

Diplomata mint boxbíró. A közelgő osztrák-magyar válogatott boxmérkőzés legnagyobb problémája az érdektelen bíró hiánya volt. Ezt a problémát most sikerült megoldani, amennyiben a szövetség elnökének gróf Sigray Antalnak személyes közbenjárására, a budapesti amerikai követség katonai attaséja Eglin őrnagy a május 1-én Krakó—Budapest válogatott futballmérkőzés előtt eldöntésre kerülő osztrák-magyar válogatott boxmérkőzés vezetését magáravállalta. Eglin mint boxbíró, már a békeévek idején működött és a háboru alatt az amerikai boxbajnokság legnagyobb mérkőzéseit vezette. Az osztrák szövetség elfogadta Eglint a mérkőzés vezetőbírájaul.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebaban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget fordulójával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

A dinár árfolyamai

Bécs . . . . . 1245.75 | Prága 59.44
Budapest . . . . . — | Zürich . . . . . —

Április 21	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.115	—	—	176.25
Zürich	—	1097.—	1097.50	1931.50
Newyork	517.7/8	56.78	56.81	—
London	25.18	276.40	276.57	486.25
Páris	17.30	191.—	190.—	335.—
Milano	20.82	—	228.62	402.3/8
Prága	15.34	168.50	168.65	296.25
Berlin	—	13.54	13.53	23.81
Budapest	—	798.—	—	—
Brüsszel	18.50	—	—	359.—
Bécs	—	802.25	802.50	—
Bukarest	—	21.50	—	39.75
Amsterdam	—	—	—	40.12
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 április 21, 19 óra

Buza	Tengeri
május 1926 . . . 164.25	május 1926 . . . 73.25
Julius 142.5/8	Julius 77.50
Szeptember . . . 135.3/8	Szeptember . . . 80.1/8

Irányzat: buza, tengeri változó (AVALA)

Noviszádi terménytőzsde

1926 április 21. (Hivatalos jegyzések)

Buza

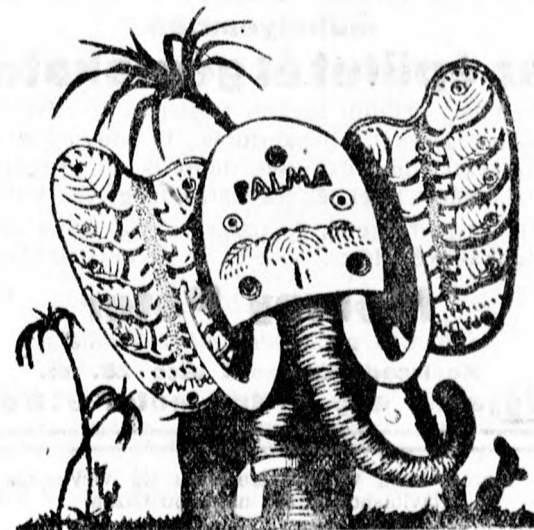
bácskai Usancen duplikát kassza kötés 302.50, 400 mm
bácskai Usancen, Gajdobra duplikát kassza kötés 302.50, 200 mm

Tengeri

bácskai d k kötés 133.50, 450 mm
bácskai V. duplikát kassza kötés 137.50, 300 mm
bácskai V.-10-ig Duna R. k. kötés 138.—, 300 mm
szerémi Indjija paritás duplikát kassza kötés 135.—, 600 mm
Irányzat: változatlan

Szerkesztésért felel. TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

PALMA

Az elszakíthatatlan PALMA kacsuk sarok és talp elsőrendű nyersanyagból készül, védi a cipőt, háromszor tartósabb a bőrnél és kellemesen ruganyossá teszi a járást.

Nem fénylész! Köszükséglet!

APRÓ HIRDETÉSEK

Legjobb minőségű PATENTIROZOTT SZŐLLŐ-PERMETEZŐ GÉPEK és PÁLINKAFŐZŐ ŰST és RÉZÜSTÖK legnagyobb választékban MALOČIĆ VASO-nál Novisad, Ki-sači u. 32. 3119-1-00

KIADÓ a Temerini uc-cában jó helyen 2 uccai szoba, alkalmas irodának is. Bővebbet a kiadóban. 3720-1-2

EGY KIRAKAT (dupla üveg és rollóval), egy spanyolfal és egy nagy ferfi Singer-varrógép jutányos áron eladó Bana Jelašica (Mikes Kelemen) ucca 6. 1-1

Fekete APÁCA galambok eladók. Cim: Gajeva ul. 19.

Egy fehér HALOSZOBÁ BUTOR és más háztartási cikkek azonnal eladók. Cim a kiadóban. 3737-1-3

UTAZÓ ÜGYNÖK a vas-szaktól, csak elsőrangú erő, a szerb, magyar és német nyelv tudásával ke-restetik jól bevezetett cég-hez asztalosok, kovacsok, lakatosok stb. látogatására a Vajdaság területén. Aján-latok Zagreb. Postfach 267 3743-1

Egy tisztahangú ZON-GORA jutányosan eladó. Cim: Slovačka u. 52.

Mérlegképes könyvelő,

szerb-magyar-német levelező, vállal órákny-velést mérsékelt díjazásért. Szíves meghívá-sokat kér „Könyvelő” jellegre

Kardos hirdetőirodába, Vilsonov trg 7. — Telefon 3 70. 3739-1

Ház,

mely áll két utcai szobából, 2 konyhából, 2 kamrából, nagy kerttel, eiköltözés miatt szabad kézből eladó. Bővebbet:

Novisad, Lövész u. 38. az udvarban

50%-al olcsóbban mint bárhol

készítik férfi- és női-ruhákat, kosztümöket, kabátokat és mindenféle gyermekkülönlegességeket. MŰHIMZEST, továbbá zászlókat és templomdekorá-ciókat a legolcsóbban szállítok. 1-6

J. KORN szabósága NOVISAD, Željeznička ul. 44.

Gyógyszertár

béretet keresek. Megkeresések „Gyógyszerész” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 3715-3

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és üzlet-feleimet, hogy társamtól Reichel Rezsőtől elváltam és a saját telkemen Kamenica u. 28. alatt levő **műhelyemben**

az épület és géplakatos

szakmát, egyedül tovább folytatom — Vállalok hegesztéseket, hegerfürást, új dugatyak és tűzszekrények készítését, motorok és gőzgépek átalakítását, törck- és szalmarázótengelyek, külön-féle vasszerkezetek és összes e szakmába vágó munkák készítését. — Kiváló tisztelettel 3716

Morvay Péter

épület és géplakatos műszakivállalat
Novisad, Kamenici ucca 28. sz.
Ugyanitt egy 8 Hp. motor eladó

Iparos, ki a villanszereléshez és vízvezeték javításhoz is ért, nagyobb haznál

házmesteri
állást keres. — Cim a kiadóhivatalban. (1-0)

Garantált tiszta fehér

köső

és finoman őrölt köső, vagononként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad
Futožki put 66. Telefon interurban 534.

Srpska Trgovačka Banka D. O.

u Novom Sadu

Telefon: 183 és 376.

Nyújt váltó és folyó-számlai hiteleket. Takarékbetéteket elfogad és kamatoz-tat legelőnyösebb feltételek mellett.

Betéteket felmondás nélkül is visszafizet. 38

Nemcsak belöldi és külföldi, hanem a világ akármelyik piacán kifizetéseket esz-közöl: gyorsan, pontosan és olcsón.

Tisztelettel értesítjük

a n. é. közönséget, hogy a nyári hónapokra meg-örzésre elvállalunk mindennemű női és férfi szőrme-kabátokat. Szakszerű kezelés. Biztosítva tűz- és betörés ellen. Egyben értesítjük a n. é. közönséget, hogy javításokat s átalakításokat a legújabb párizsi, bécsi divat szerint mar most elvállalunk a mord-szezonra való tekintettel igen jutányos áron.

Nettel és Farkas, szűcs és szőrmeáruháza
3714 Novisad Telefon 187. 1-2

„Slovenka” női kalapszalón

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséggel tu-datni, hogy **kalapszalónomat** Jevrejska ul. 11. szám alá helyeztem át, ahol állandóan a legújabb bécsi és párizsi modelleket nagy választékban rak-táron tartom. Ugyiszintén elvállalom öreg kalapok becsérelését új ellenében, valamint formázást a legújabb mo-
Turner Josephin „Slovenka” kalapszalón
Novisad, Jevrejska u. 11.

Gyors kiszolgálás! 3344-1-0 Olcsó arak!

Könyvelés és kereskedelmi ismeretek gyakorlati tanítása.

Csoportrendszer. **PAPP GYÖRGY**
Előadás szerb, magyar keresk. irodájában,
és német nyelven. Šafarikova ulica 4.

ÖSSZECSUKHATÓ KERTISZÉKEK

kaphatók és egyéb polgári butorok

LENKEY asztalosnál

3570 — NOVISAD — 1-
Uspenzska u. 12. szám.

A TEMERINI TORNA KLUB

1926. évi április hó 24-én, szombat este, pont 8 órai kezdettel a Moziteremben színpadra hozza:

MÉZESKALÁCS

című daljátékot 3 felvonásban. Irta: Emőd Tamas. Zenéjét szerette: Szirmai Albert.

SZEMÉLYEK:

Királyné Encella	— — —	Bernhardt Oly
Buhu, udvari bolond	— — —	Skrabán Endre
Órszi, városi pesztonka	— — —	Bakos Györgyné
Jóska, bujdosó katona	— — —	Tényi János
Óreg Jóska, a szülője	— — —	Metzinger Irénke
Bábi, mézeskalácsos kofa	— — —	özv. Müller M.-né
Pityi Pál, csizmadia-mester	— — —	Göbel Lajos
Lébenláb, főhoppmester	— — —	Molnár László
	— — —	Tóth Margitka
	— — —	Lepár Margitka
	— — —	Hemrich Irmuska
Udvarhölgyek	— — —	Majeros Boriska
	— — —	Federer Lenkice
	— — —	Halmos Katóka
Mordizom, kapitány	— — —	Pető Lajos
Recefisz, fődoktor	— — —	Skenderovics Tibor
Svatopluk, főlakaj	— — —	Halmos Tibor
Tuzok, városi dobos	— — —	Molnár László
Óreg kondás	— — —	Lajos Károly
Kis kondás	— — —	Milinczi Imre
Óreganyó	— — —	
	— — —	Rutonity Katóka
Apródok	— — —	Varga Annuska
	— — —	Grisza György
Lakajok	— — —	Grisza Mihály
	— — —	Barna Tibor
Palotaőrök	— — —	Metzinger Imre

Vasári bódésok, vevők, kofák, kucseber.

Zenét a T. T. C. vegyes zenekara szolgáltatja Buzás karnagy vezetésével. — A táncszámokat Rutonity Kato tanította be. — Az előadásra külön meghívó nem lesz kibocsájtva.

Helyárok: I. hely és I-II. sor páholy 30 dinár, II. hely és III-IV. sor páholy 20 dinár, III. hely 10 dinár. — Jegyek elővételben, pénteken és szombaton délelőtt Péter Károly divatruizletében.

A díszleteket tervezte és festette: Skrabán Endre. Előadás után reggelig tánc.

Ó-BOR

kamenicai, elsőrangú 3-12 éves, 500-600 hektárig **eladó**. Érdeklődők forduljanak

Braća Grković

kereskedőhöz, Kamenica (Srem) Telefon 2.

Nagy családi ház,

4 szobával, számos mellékkeliséggel és kerttel eladó
Groblianska ulica 10. szám
3710-12x

BAUER SÁNDOR

Stanična u. 3.

BEOGRAD

Telefon 25-99.

TENGELYEK, CSAPÁGYAK, SZIJTÁRCSÁK stb.

AJÁNL ÁLLANDÓAN RAKTÁRRÓL:
Vasgerendákat, „U” vasakat, Betonvasat,
valamint mindenfajta

Összekötő darabokat (Fitting) és Forcsó-karimákat (Flancsni)
továbbá az összes

Sineket kisvasutakhoz épügy, mint **rendes vágányokhoz**
a hozzátartozó

Kisvasuti anyagok és Vagonettek. **Reservoírok, Szijtarcsák, Csapágyak, tengelyek**
és az összes

Technikai cikkek
Nagy szortirozott raktár

Armaturákból.
VERSENYNELKÜLI ÁRAK!